

חידון התנ"ך למבוגרים
חוזרים לטור הספרים

מדינת ישראל
משרד החינוך

WORLD ZIONIST ORGANIZATION
ההסתדרות הציונית העולמית

לֹא בְחֵיל וְלֹא בְכֹחַ
כִּי אִם בְּרוּחַי
אָמַר ה' אֲבָאוֹת
(זכריה ד, 1)

חידון התנ"ך הבינלאומי למבוגרים

ה'תש"ף

חוברת השאלות

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכֶחַ כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת (זכריה ד, ו)

הנשיאות

הגב' גילה נגר | משנה למנכ"ל משרד החינוך
גיורא איילנד | ראש אגף המבצעים וראש אגף התכנון לשעבר
אביגדור קהלני | בעל עיטור הגבורה ממלחמת יום הכיפורים,
ועיטור המופת ממלחמת ששת הימים
עדי יהלומי משה | מנהלת אגף חינוך יהודי בתפוצות
יוחנן בן יעקב | איש חינוך והגות, חוקר ארץ ישראל

השופטים

מר אברהם דובדבני | יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית
הרב ד"ר שרון שלום | ראש הקתדרה הבינלאומית לחקר יהדות אתיופיה
שירלי פינטו | פעילה חברתית-פוליטית
מר יואב שלוסברג | מחבר השאלות וחתן התנ"ך העולמי
שגיא מוקי | אלוף העולם בג'ודו
מנחה | ד"ר אבשלום קור
אמן אורח | יונתו רזאל

יוצא לאור על-ידי
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער

בראשות:

שר החינוך, מר רפי פרץ
מנכ"ל משרד החינוך, מר שמואל אבואב
מנהל מינהל חברה ונוער, מר חגי גרוס

הממונה על חידוני התנ"ך: איציק בן-אבי
מְרַפֵּז החידון: חננאל מלכה
מחבר השאלות: יואב שלוסברג
עריכה: דוד רוזנברג
עיצוב גרפי: סקורפיו 88

לֹא בְחַיִּל וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת (זכריה ד, ו)

ברכת שר החינוך

יש שלושה דברים שהם אחד....

ארצנו - המולדת של העם היהודי.

ספר הספרים התנ"ך, ספר המורשת, החזון והמוסר שלנו כעם.

הדבר השלישי והוא העיקר:

העם היהודי עצמו - עם המחובר באורח ניסי לארצו, וחי באורחות חייו את ערכי המוסר של התנ"ך.

"אם נצליח לקשר את העולם היהודי המפוזר בגולה עם ארץ ישראל... עם אותו הקשר הרוחני העמוק העשיר והמעשיר - התנ"ך - לא יינתק אותו חוט משולש לעולם ועד..." [דוד בן גוריון, עשור למדינת ישראל 1958.4.8]

חידון התנ"ך למבוגרים עומד השנה בסימן: "לֹא בְחַיִּל וְלֹא בְכַח כִּי אִם בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' הִנֵּה"....

חג החנוכה מסמל את ניצחון הרוח של עם ישראל. נס פך השמן הוא לא ניצחון צבאי. הוא מסמל את ניצחון הרוח על הצל המאיים של שלילת חופש הדת:

ניצחון הטהרה על ההלניזם היווני המקדש את הנאות החיים ויופיים.

"כשעמדה מלכות יוון... להשכיחם תורתך...". תפילה זו היא ניצחון מוחלט של חופש הדת והרוח.

התנ"ך נטוע בעברנו כאומה, מחובר בהווה וצופה אל העתיד. התנ"ך הוא ההיסטוריה שלנו, הזהות שלנו, המקור לעושר לשוננו בשפה העברית, לשורשי תולדותינו כעם, לתשתית ערכי המוסר שהנחלנו לעולם ולהפנמת זכותנו הנצחית על מולדתנו. התנ"ך הוא סוד נצח ישראל.

ברכת ראש הממשלה

מתמודדים יקרים,

אני זוכר, כילד, את ההתרגשות העצומה שאחזה באזרחי ישראל עם הכתרת עמוס חכם כחתן התנ"ך הראשון. ניצחונותיו המרשימים בחידון הארצי ובחידון הבינלאומי השתקפו בכותרות הראשיות: 'חכם- אלוף התנ"ך'. לכך נלווה ההסבר, שהתואר 'אלוף' עצמו מקורו בתנ"ך- למשל, כראש שבט או משפחה.

התנ"ך הא מעיין הנצח שמרווה את צימאנו הרוחני של כל דור. העבר הרחוק נקשר במישרין אל ההווה, וגיבורי המקרא משמשים בעבורנו מקור השראה. אנו צועדים בעקבותיהם בנתיבי מולדתנו, ופועלים להגשים את החזון שהנחה אותם כמי שמשתייכים בגאון לעם סגולה.

אני נוהג לקרוא בתנ"ך בכל שבוע, ובעשתי כן אני חש בגודל האחרית להמשכיות שרשרת הדורות היהודית. חוג ראש הממשלה לתנ"ך שאותו חידשתי לפני שש שנים נועד להעצים את מקומו של ספר מופלא זה בציבוריות הישראלית. חמי האהוב-שמואל בן-ארצי ז"ל- שהחוג נושא את שמו, נהג לצטט בהזדמנויות רבות את הפסוק בתהילים: "לוֹלֵי תוֹרַתְךָ שְׁעָשְׁעֵי אֶז אֲבֻדְתִּי בְּעֵינַי".

אני מאחל לכולכם הצלחה, ואני מודה לכם על העלאת קרנו של התנ"ך.

בברכה,
בנימין נתניהו

לֹא בְחַלְלִי וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת (זכריה ד, ו)

ברכת מנכ"ל משרד החינוך

התנ"ך - ספר הספרים, מהווה את יסוד היסודות של מורשתנו וערכינו כעם, כאומה וכחברה. יש בו תרבות, ויש בו היסטוריה. יש בו מליצה ויש בו חוכמה. יש בו חוק וגם מוסר. ויש בו גם בשורה. ספר הספרים פרץ את גבולות האומה שלנו, ומייסד בתרבויות העולם את הערכים של אהבת האדם, השמירה על כבוד האדם, חירות ושוויון. לאורך כל שנותיה היהדות קידשה את ערכיה ואת החינוך. היא קידשה את הלימוד ואת הנחלת הערכים האנושיים. מערכת החינוך שלנו ממשיכה את המסורת המקודשת של האומה ושל אבותיה. מסורת של למידה, חקר, העמקה ובניית ידע. מסורת של הנחלת ערכים כחלק מעיצוב זהותו של התלמיד, אך גם כחלק מתרומתה לעיצוב פניה של החברה. לאחר כמעט אלפיים שנות גלות, וכשבעים שנות ציונות ופיתוח הארץ, זכינו להקים את מדינתנו ולהיות עם חופשי בארצנו. ממלכתם העתיקה של דוד ושלמה בירושלים, ממלכת החשמונאים, וכל הממלכות העצמאיות בארץ ישראל בעת העתיקה קמו לתחייה ברגע ההכרזה ההיסטורית בתל-אביב. התנ"ך הוא הבסיס שהחזיק את העם היהודי מלוכד ומאוחד לאורך אלפיים שנות גלות, והוא שפיעם בלבבם של מיליוני היהודים שערגו למולדת העתיקה. ספר הספרים הוא שממשיך ומפעם בלבנו גם לאחר שזכינו לתקומה, וממנו אנו שואבים בינה, מוסר וערכים. ספר הספרים הוא אוקיינוס של חוכמה. לאורך כל הדורות הוא היווה מושא לחקר וללמידה. אני בטוח שהוא יהווה השראה לעוד אנשים רבים שיבחרו להתעמק בתוך מקורותיו. אני מברך את המשתתפים, ואת צוותי החידון העוסקים במלאכה, ומאחל הצלחה לכולם.

בכבוד רב

א. י. שלג
שמואל אבואב

"חידון התנ"ך המחיש את העובדה שעם כינון עצמאות ישראל שב העם לתנ"ך שהיא מקור נשמת האומה" (שם, ד.בן גוריון).

לימוד התנ"ך ואהבת התנ"ך מאחדים אותנו כעם. בתנ"ך כל אחד מוצא את הדברים המדברים אל ליבו: סיפורי עלילה וגבורה, שירה, חכמה ומוסר, צדק ומשפט, נבואות, ישועות ונחמות ועל מהות האדם שנברא בצלם. התנ"ך מעלה את משה, יוסף, דוד ושלמה, דמותם של אבות ואימהות האומה: אברהם ושרה, יצחק ורבקה, יעקב ורחל. דמויותיהם ניצבות לנגד עינינו ומבטלות את מרחק הזמן.

חיבת התנ"ך ותודעת התנ"ך ממחישים את הקשר שלנו לאדמתנו. קניית מערת המכפלה, המקדש בשילה, עמק האלה כמעלה את ניצחון דוד על גוליית, ניצחון הרוח על הכוח. ניצחון האמונה. ניצחון הצדק מול הרשע. לאורך הדורות כח הרוח היא שעמדה לאבותינו: "וכי ידיו של משה עושות מלחמה?" "שמש בגבעון דום". תקומת ישראל ושיבת ציון היא ניצחון הרוח. מלחמות ישראל: תש"ח, סיני, ששת הימים, יום הכיפורים, הם ניצחון הרוח המפעם בעם ישראל מדורי דורות.

התנ"ך מחזיר אותנו לימי הבית הראשון והשני. כל דור ראה את עצמו כיוורשם של יואב בן צרויה, אבנר בן נר, ירמיהו וישעיהו, מרים אחות משה, דבורה הנביאה, עזרא ונחמיה, עוזיהו שבנה את ירושלים וסנהדרין שישבו בירושלים ספר הספרים נוסך בנו את תחושת השייכות הטבעית והחיבור שלנו לאדמת הארץ ומורשתה.

הרב רפי פרץ

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת (זכריה ד, ו)

שמות המשתתפים במחנה הבינלאומי

ינתן ריי	ארה"ב
הרב שניאור בורטון	ארה"ב
יאיר שטיינהאויז	ארגנטינה
שרה סתהון	ארגנטינה
חנה רוימי	צרפת
הרב ראובן קוניק	בלגיה
דניאל פרסמן	ברזיל
הרב יונתן סזוויק	צ'ילה
חנה מורנו	קולומביה
ראובן נחמנוביץ	קוסטה ריקה
ינינה גרינברג	אקוודור
מלכה דיין	מקסיקו
סלין קופרשמיט	פנמה
דינורה גנדלמן	אורוגוואי
רבקה פרידמן	קנדה
ג'ארד אבלסון	דרום אפריקה
ידידיה מיוחס	ישראל
בנימין רוזנצווייג	ישראל

חומר הלימוד לחידון

תורה:

בראשית: כל הספר
שמות: פרקים א-כ"ד, ל"א-ל"ד
ויקרא: פרקים י"ט, כ"ג-כ"ה
במדבר: פרקים י-כ"ה, כ"ז, ל"א-ל"ו
דברים: פרקים כ-ל"ד

נביאים ראשונים:

יהושע: פרקים א-י"א, י"ד, כ"ב-כ"ד
שופטים: כל הספר
שמואל א': כל הספר
שמואל ב': כל הספר
מלכים א': כל הספר
מלכים ב': כל הספר

נביאים אחרונים:

ישעיה: פרקים א-ב, מ-ס"ו
ירמיה: פרקים א-ב, ל-מ"ט
יחזקאל: פרקים א-ד, ט"ו-כ, ל"ג-ל"ט, מ"ז (1-12)

תרי עשר:

יואל: כל הספר
עמוס: כל הספר
עובדיה: כל הספר
יונה: כל הספר
חבקוק: כל הספר
צפניה: כל הספר
חגי: כל הספר
זכריה: כל הספר
מלאכי: כל הספר

כתובים:

תהילים: פרקים צ-ק"מ
משלי: פרקים כ"ב-ל"א
איוב: פרקים א-ב, כ"ז-ל"ב, ל"ח-מ"ב
שיר השירים: כל הספר
רות: כל הספר
איכה: כל הספר
קהלת: כל הספר
אסתר: כל הספר
דניאל: פרקים א, ח, י, י"ב
עזרא: פרקים א, ג, ז-י
נחמיה: כל הספר
דברי הימים ב': פרקים י"ג-כ"א

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צָבָאוֹת (זכריה ד, ו)

שלב ב – משחק מחשב

- בשלב הזה הניקוד של כל המתמודדים מתאפס.
- בשלב זה יישאלו הנבחנים לפי סדר ישיבתם.
- לכל מתמודד תוצגנה שמונה שאלות בדקה, בפורמט של משחק מחשב.
- על כל תשובה נכונה יקבל המתמודד 4 נקודות. סך הכל יוכל לצבור כל מתמודד בשלב זה 32 נקודות.
- מתמודד שענה תשובה לא נכונה, אין באפשרותו לחזור אחורה ולתקן את התשובה.
- בתום השלב הזה ירדו המתמודדים מן הבמה. לשלב הבא יעלו עד 4 מתמודדים - אלה שצברו את מספר הנקודות הגבוה ביותר עד תום שלב זה.

שלב ג – השאלה הזוהה- שאלת ראש המחשלה

- בשלב הזה ישתתפו עד 4 מתמודדים ויישאלו 16 שאלות זהות ב-5 דקות.
- תשובה נכונה לכל שאלה תזכה את המתמודד ב-2 נקודות.
- בסך הכול ניתן לצבור בשלב הזה עד 32 נקודות.
- בתום השלב יישארו הארבעה על הבמה והשניים שצברו את הציון הגבוה ביותר, יעפילו לשלב הראש בראש.

שלב ד- שלב הראש בראש

- בשלב זה הניקוד של שני המתמודדים מתאפס.
- לכל מתמודד תוצג בתורו שאלה, עליה יצטרך להשיב כעבוד מספר שניות.
- לכל מתמודד תוצגנה עשר שאלות לסירוגין. במידה ולא תושג הכרעה לאחר עשר שאלות, יישאלו המתמודדים שלוש שאלות נוספות.
- יישאל ראשון מי ששם משפחתו מתחיל באות המוקדמת לפי סדר הא'-ב'. הנשאל ראשון יעמוד בצד ימין של המנחה.

חידון התנ"ך הבינלאומי למבוגרים תש"ך

תקנון החידון וסדריו

שלב החידון בכתב

- כל המתמודדים הבאים למחנה התנ"ך יענו על חידון מקדים בכתב בו ניתן יהיה לצבור עד 50 נקודות.
- בנוסף יענו המתמודדים על שאלת מילואים המורכבת מעשר שאלות.
- בשאלת המילואים ייעשה שימוש במקרה של צורך בהכרעה בכל אחד משלבי החידון, מלבד בשלב הרביעי, שם במקרה של שוויון יוכרזו שני חתנים/כלות, חתן/כלה.

החידון הפומבי

- בחידון הפומבי משתתפים עד 12 מתמודדים ומתמודדות, אלה שצברו את מספר הנקודות הגבוה ביותר במבחן המקדים בכתב.
- בחידון הפומבי יעמוד בסימן: גבורות ישראל. בחידון הפומבי 4 שלבים:

שלב א – שאלות בעקבות סרטונים

- לכל מתמודד ומתמודדת תוצג שאלה בת שני חלקים. מענה נכון על כל חלק יזכה את המתמודד ב-6 נקודות.
- בסך הכול ניתן לצבור בשלב הראשון עד 12 נקודות.
- עם סיום מחזור השאלות הזה ירדו כל המתמודדים מן הבמה. לשלב הבא יעלו עד 8 מתמודדים - אלה שצברו את מספר הנקודות הגבוה ביותר.

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צָבָאוֹת (זכריה ד, ו)

- ו. ועדת ההיגוי הארצית לחידון התנ"ך במינהל חברה ונוער תשמש סמכות עליונה לפסיקות סופיות לגבי ערעורים על החלטות השופטים, אם יהיו כאלה.

תפקיד המנחה

- א. מנהל את החידון על פי הסדרים שנקבעו מראש.
- ב. מזמין את המתמודדים והמתמודדות ואת חבר השופטים והשופטות לבמה.
- ג. מזמין את המברכים ודואג לסדר ההופעות האומנותיות.
- ד. קורא את כל השאלות בחידון בקול.
- ה. מכריז את שמותיהם של כל מתמודד ומתמודדת לפני שמוצגת להם השאלה.
- ו. מכריז את שמות העולים והעולות משלב לשלב, על פי הוראות יושב ראש חבר השופטים.
- ז. מכריז את שמות החתן או הכלה על פי הוראות יושב/ת ראש חבר השופטים.

זוכים, תעודות ופרסים

בתום החידון יוזמנו ארבעת הזוכים במקומות הראשונים, ויוענקו להם תעודות ושי. הזוכים יזכו בפרסים כספיים על פי הסדר הבא:

- א. מקום ראשון: ₪ 30,000
- ב. מקום שני: ₪ 20,000
- ג. מקום שלישי: ₪ 10,000
- ד. מקום רביעי: ₪ 5,000

ה. על כל תשובה נכונה יקבל המתמודד 2 נקודות.

- ו. המתמודד או המתמודדת שיזכה או תזכה בניקוד הגבוה ביותר, יוכתר או תוכתר כחתן או ככלת החידון הבינלאומי למבוגרים תש"ף.

סדר הצגת השאלות למתמודדים בחידון הפומבי

- א. סדר הצגת השאלות למתמודדים יהיה לפי סדר ישיבתם.
- ב. ענה או ענתה המתמודד/ת תשובה מלאה על השאלה, יכריז יושב ראש חבר השופטים את מספר הנקודות שצבר המתמודד, ואלה יירשמו בטופס השיפוט, ליד שמו.
- ג. ענה או ענתה המתמודד/ת תשובה חלקית, ייועץ היושב ראש בחבריו השופטים ויכריז על מספר הנקודות שצבר המתמודד/ת, ואלה יירשמו בטופס השיפוט, ליד שמו/ה.
- ד. לא ענה/ענתה המתמודד/ת על השאלה, יכריז היושב ראש שאין מענה, ובטופס השיפוט יירשם 0 ליד שם המתמודד/ת.
- ה. ענה/ענתה המתמודד/ת על השאלה באופן לא נכון, יכריז היושב ראש "תשובה לא נכונה", ובטופס השיפוט יירשם 0 ליד שם המתמודד/ת.

חבר השופטים והשופטות

- א. חבר השופטים מורכב מהיושב ראש, ולצידו עד חמישה שופטים.
- ב. היושב ראש אחראי לשיפוט, והוא מכריז את מספר הנקודות שכל נבחן זכה בהן. היושב ראש מפקח על רישום הניקוד ועל סיכומו.
- ג. היושב ראש מורה למנחה להכריז את שמות העולים משלב לשלב.
- ד. בעת הצורך, אם לא השיב המתמודד תשובה מלאה, יקרא או תקרא היושב ראש את התשובה המלאה. הוא רשאי לכבד את חבריהם השופטים בקריאת חלק מהתשובות.
- ה. חבר השופטים ידון בערעורים, אם יהיו כאלה, במהלך החידון בלבד, בין שלב לשלב. לאחר החידון לא יקבלו השופטים כל ערעורים.

חידון התנ"ך למבוגרים
חוזרים ל1905 הספרים

מדינת ישראל
משרד החינוך

WORLD ZIONIST ORGANIZATION
ההסתדרות הציונית העולמית

לֹא בְחֵלֶל וְלֹא בְכֹחַ
כִּי אִם בְּרוּחַ
אֶמֶר ה' אֱמָנוֹת
(זכריה ד, 1)

חידון התנ"ך הבינלאומי למבוגרים

ה'תש"ף

השלב הראשון: שאלות בעקבות סרטונים

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת (זכריה ד, 1)

שאלה 2

אדם אחד שהסתתר במערה גילה גבורה וסירב לשלוח ידו באויבו שהגיע לחפש אחריו:

"וישפע ... את אנשיו בדברים ולא נתנם לקום אל..."

א. מי האדם שהסתתר במערה?

ב. מדוע סירב האיש לשלוח ידו באויבו על פי הכתוב?

תשובה:

א. דוד

ויבא אל גדרות הצאן על הדרך ושם מערה ויבא שאול להסד את רגליו ודוד ואנשיו בירפתי

המערה ישבים. (שמ"א כ"ד, 4).

ב. כיוון שדוד ראה בשאול את משיח ה'

ויאמר לאנשיו חלילה לי מה' אם אעשה את הדבר הזה לאדני למשיח ה' לשלח ידי בו כי

משיח ה' הוא. (שמ"א כ"ד, 6).

סרטון 1 - גבורות ישראל בימי בית שני

שאלה 1

בימי בית שני נאלצו המורדים להסתתר במערות ובמצדות.

באחת מתקופות המקרא נאלץ עם ישראל להסתתר מפני האויב: "ותעז יד... על ישראל.

מפני... עשו להם בני ישראל את המנהרות אשר בהרים ואת המערות ואת המצדות".

א. מי האויב ממנו הסתתרו בני ישראל?

ב. מי השופט שנשלח להושיע את ישראל מידי אותו אויב?

תשובה:

א. מדין

ויעשו בני ישראל הרע בעיני ה' ויתגם ה' ביד מדין שבע שנים: ותעז יד מדין על ישראל מפני מדין

עשו להם בני ישראל את המנהרות אשר בהרים ואת המערות ואת המצדות. (שופטים ו, 1-2)

ב. גדעון

ויאמר אליו גדעון בי אדני ויש ה' עמנו ולמה מצאתנו כל זאת ואיה כל גפלאותיו אשר ספרו

לנו אבותינו לאמר הלא ממצרים העלנו ה' ועתה נטשנו ה' ויתגנו בכף מדין: ויבן אליו ה'

ויאמר לה בכחה זה והושעת את ישראל מכף מדין הלא שלחתיה: ויאמר אליו בי אדני במה

אושיע את ישראל הנה אלפי הדל במנשה ואנכי הצעיר בבית אבי: ויאמר אליו ה' כי אהיה

עמך והפית את מדין כאיש אחד. (שופטים ו, 16-13)

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת (זכריה ד, 1)

סרטון 2 - מבצע אנטבה

שאלה 4

במבצע צבאי עודד אדם אחד את נערו לצאת לקרב: "לכה ונעבירה... אולי יעשה ה' לנו כפי אין לה' מעצור להושיע ברב או במעט".

א. מה שם המנהיג?

ב. מה שמות שני שיני הסלעים בהם ביקש לעבור אותו אדם בדרכו לאויב? הבא לפחות אחד מהם.

תשובה:

א. יהונתן בן שאול

ויאמר יהונתן אל הנער נשא כליו לכה ונעבירה אל מצב הערלים האלה אולי יעשה ה' לנו כפי אין לה' מעצור להושיע ברב או במעט (שמ"א י"ד, 6).

ב. בוצץ וסנה

ובין המעברות אשר בקש יונתן לעבר על מצב פלשתים שן הסלע מהעבר מזה ושן הסלע מהעבר מזה ושם האחד בוצץ ושם האחד סנה (שמ"א י"ד, 4).

שאלה 3

באחת ממלחמות ישראל מספר הכתוב על חמישה מלכים שהסתתרו במערה: "וינסו חמשת המלכים האלה ויחבאו במערה...".

ג. מי היה מנהיג ישראל שניהל את המלחמה?

ד. מה ציווה המנהיג לעשות כשנודע לו שהמלכים מתחבאים במערה?

תשובה:

א. יהושע

וישב יהושע וכל ישראל עמו אל המחנה הגלגלה: וינסו חמשת המלכים האלה ויחבאו במערה במקדה (יהושע י, 16-15).

ב. לגלגל אבנים גדולות ולשים על פי המערה ולהפקיד עליה אנשים לשמור על המלכים שבמערה

ויגד ליהושע לאמר נמצאו חמשת המלכים נחבאים במערה במקדה: ויאמר יהושע גלו אבנים גדולות אל פי המערה והפקידו עליה אנשים לשמורם (יהושע י, 17-18).

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת (זכריה ד, ו)

שאלה 6

באחד מספרי המקרא נזכר "ספר מלחמת ה'": "על כן יאמר בספר מלחמת ה' את זהב בסופה ואת הנחל של הנחלים...".

- א. באיזה ספר מספרי המקרא נזכר "ספר מלחמת ה'?"
- ב. מה שמו של הנחל שנזכר בספר מלחמת ה'?

תשובה:

- א. ספר במדבר
 - ב. נחל ארנון
- על כן יאמר בספר מלחמת ה' את זהב בסופה ואת הנחלים ארנון" (במדבר כ"א, 14).
- על כן יאמר בספר מלחמת ה' את זהב בסופה ואת הנחלים ארנון" (במדבר כ"א, 14).

שאלה 5

שני אחים עמדו בראש צבאות עם ישראל במלחמה נגד האויב. האחד חיזק את השני באומרו לו: "חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלהינו וה' יעשה הטוב בעינינו".

- א. מה שמות האחים?
- ב. מי היו האויבים?

תשובה:

- א. יואב ואבישי
 - ב. וירא יואב כי היתה אליו פני המלחמה מפנים ומאחור ויבחר מכל בחורי בישראל (ישראל) ויערף לקראת ארם: ואת יתר העם נתן ביד אבשי אחיו ויערף לקראת בני עמון: ויאמר אם תחזק ארם ממני והיתה לי לישועה ואם בני עמון יחזקו ממך והלכתי להושיע לך: חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלהינו ויהוה יעשה הטוב בעינינו. (שמ"ב י, 9-12).
 - ג. ארם ועמון
- וירא יואב כי היתה אליו פני המלחמה מפנים ומאחור ויבחר מכל בחורי ישראל ויערף לקראת ארם: ואת יתר העם נתן ביד אבשי אחיו ויערף לקראת בני עמון (שמ"ב י, 9-10).

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת (זכריה ד, 1)

שאלה 8

נביא הצליח לעורר את העם לבניין בית המקדש: "וַיַּעַר ה' אֶת רוּחַ ... וְאֶת רוּחַ כָּל שְׂאֲרֵי הָעָם וַיָּבֵאוּ וַיַּעֲשׂוּ מְלָאכָה בְּבֵית ה' צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם".

א. מי הנביא?

ב. מי עמדו בראש העם בעשיית מלאכת המקדש?

תשובה:

א. חגי

וַיַּעַר יְהוָה אֶת רוּחַ זְרַבְבָּל בֶּן שִׁלְתַּיָּאל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶת רוּחַ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת רוּחַ כָּל שְׂאֲרֵי הָעָם וַיָּבֵאוּ וַיַּעֲשׂוּ מְלָאכָה בְּבֵית יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם (חגי א, 14).

ב. זרובבל בן שאלתיאל ויהושע בן יהוצדק

וַיַּעַר יְהוָה אֶת רוּחַ זְרַבְבָּל בֶּן שִׁלְתַּיָּאל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶת רוּחַ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת רוּחַ כָּל שְׂאֲרֵי הָעָם וַיָּבֵאוּ וַיַּעֲשׂוּ מְלָאכָה בְּבֵית יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם (חגי א, 14).

סרטון 3 - גבורות הרוח בספורט

שאלה 7

הכתוב מספר על איש שנס מהמערכה ובשורה בפיו: "וַיִּרְץ אִישׁ בְּנִימָן מִהַמְעֵרְכָה וַיָּבֵא שְׁלֵה בָיִם הָהוּא וּמָדִיו קָרְעִים וְאֶדְמָה עַל רֹאשׁוֹ".

א. מי האיש שקיבל את הבשורה?

ב. מה אירע לאיש שקיבל את הבשורה?

תשובה:

א. עלי

וַיָּבֹא וְהָיָה עָלָי יָשָׁב עַל הַכֶּסֶף יַד דָּרוֹ מְצֻפָּה כִּי הָיָה לְבוֹ חָרָד עַל אַרְוֹן הָאֱלֹהִים וְהָאִישׁ בָּא לְהַגִּיד בְּעִיר וַתִּזְעַק כָּל הָעִיר. (שמו"א ד, 13).

ב. נפל מעל הכיסא ומת

וַיְהִי כְּהִזְכִּירוֹ אֶת אַרְוֹן הָאֱלֹהִים וַיִּפֹּל מֵעַל הַכֶּסֶף אֲחֻרָנִית בְּעַד יַד הַשִּׁיעַר וַתִּשְׁבֵּר מִפְּרָקָתוֹ וַיָּמָת כִּי זָקֵן הָאִישׁ וְכָבֵד וְהוּא שָׁפֵט אֶת יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה. (שמו"א ד, 18).

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צָבָאוֹת (זכריה ד, 1)

סרטון 4 - גבורת יהודי אתיופיה

שאלה 10

נביא מנבא על חזרת הגולים ארצה: "הנני מביא אותם מארץ צפון וקבצתיים מירפתי ארץ... קהל גדול ישובו הנה...".

א. מי הנביא?

ב. אילו עולים המתקשים בהליכה מונה הנביא בנבואתו על קיבוץ גלויות? הבא לפחות אחד מהם.

תשובה:

א. ירמיהו

הנני מביא אותם מארץ צפון וקבצתיים מירפתי ארץ בם עור ופסח הרה וילדת יחדו קהל גדול ישובו הנה (ירמיהו ל"א, 7).

ב. עיוור, פיסח, הרה ויולדת

הנני מביא אותם מארץ צפון וקבצתיים מירפתי ארץ בם עור ופסח הרה וילדת יחדו קהל גדול ישובו הנה. (ירמיהו ל"א, 7).

שאלה 9

הר הצופים צופה על מרבית שטח ירושלים, ועל שטח נרחב ממדבר יהודה כולל ים המלח.

נביא חוזה כי לעתיד לבוא יצאו מים חיים מן המקדש וירפאו את ים המלח: "המים האלה יוצאים אל הגלילה הקדמונה וירדו על הערבה ובאו הימה אל הימה המוצאים ונרפו המים".

א. מי הנביא?

ב. מה השינוי שיחול בים המלח בעקבות ריפוי?

תשובה:

א. יחזקאל

ויאמר אלי המים האלה יוצאים אל הגלילה הקדמונה וירדו על הערבה ובאו הימה אל הימה המוצאים ונרפו המים" (יחזקאל מ"ז, 8).

ב. תתקבלנה אחת מהתשובות הבאות: יהיו שם דגים, המים יהיו למרפא

והיה כל נפש חיה אשר ישרץ אל כל אשר יבוא שם נחלים ויהיה והיה הדגה רבה מאד פי באו שמה המים האלה וירפאו וחי כל אשר יבוא שמה הנחל: והיה עמדו עליו דגים מעין גדי ועד עין עגלים משטוח לחרמים יהיו למינה תהיה דגתם פדגת הים הגדול רבה מאד" (יחזקאל מ"ז, 10-9).

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת (זכריה ד, 1)

שאלה 12

מלך אישר לגולים לחזור לארצם ולבנות את בית ה' אשר בירושלים: "מי בכם מפל עמו יהי אלהיו עמו ויעל לירושלם אשר ביהודה ויבן את בית ה' אלהי ישראל...".

א. מי המלך?

ב. את מי ציווה המלך לסייע בידי העולים?

תשובה:

א. כורש מלך פרס

כזה אמר פרש מלך פרס כל ממלכות הארץ נתן לי ה' אלהי השמים והוא פקד עלי לבנות לו בית בירושלם אשר ביהודה: מי בכם מפל עמו יהי אלהיו עמו ויעל לירושלם אשר ביהודה ויבן את בית ה' אלהי ישראל הוא האלהים אשר בירושלם (עזרא א, 2-3).

ב. את מי שנשאר בגולה ולא עלה לארץ

וכל הנשארו מפל המקומות אשר הוא גר שם ינשאוהו אנשי מקומו בכסף ובזהב וברכוש ובבהמה עם הנדבה לבית האלהים אשר בירושלם. (עזרא א, 4).

שאלה 11

אחד הנביאים מתאר את פתיחת השערים והגעת העולים ארצה: "ופתחו שעריך תמיד יומם ולילה לא יסגרו...".

א. מי הנביא?

ב. הנביא מתאר עצי סרק שיובאו לפאר את מקום המקדש: "כבוד הלכנון אליה יבוא... לפאר מקום מקדשי ומקום רגלי אכבד". נקוב בשמו של עץ אחד שנזכר בדברי הנביא.

תשובה:

א. ישעיהו

ופתחו שעריך תמיד יומם ולילה לא יסגרו להביא אליה חיל גוים ומלכיהם נהוגים. (ישעיהו ס, 11).

ב. ברוש, תדהר ותאשור

כבוד הלכנון אליה יבוא ברוש תדהר ותאשור יחדו לפאר מקום מקדשי ומקום רגלי אכבד. (ישעיהו ס, 13).

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכָח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת (זכריה ד, 1)

שאלות חילואים

שאלה 13

אישה יצאה לקראת לוחם וסיפרה לו שהכניעה את אויבו: "ותאמר לו לך וארצה את האיש אשר אתה מבקש".

א. מי האישה?

ב. מה היה כלי הנשק שבאמצעותו הכניעה את האויב?

תשובה:

א. יעל

ותצא יעל לקראת סיסרא ותאמר אליו סורה אדני סורה אלי אל תירא ויסר אליה האהלה ותכסהו בשמיכה. (שופטים ד, 18)

ב. יתד האוהל

ותקח יעל אשת חבר את יתד האהל ותשם את המקבת בידה ותבוא אליו בלאט ותתקע את היטד ברקתו ותצנח בארץ והוא נרדם ויער וימת... והנה סיסרא נופל מת והיטד ברקתו. (שופטים ד, 21-22)

שאלה 14

אשה שיצאה מארצה חזרה אל ביתה לאחר שבע שנים: "ויהי מקצה שבע שנים ותשב האשה מארץ פלשתים".

א. מי האשה?

ב. מדוע נאלצה האשה לעזוב הארץ?

תשובה:

א. האשה השונמית

ואלישע דבר אל האשה אשר החזיה את בנה לאמר קומי ולכי את וביתך וגורי באשר תגורי פי קרא ה' לרעב וגם בא אל הארץ שבע שנים: ותקם האשה ותעש כדבר איש האלהים ותלך היא וביתה ותגר בארץ פלשתים שבע שנים: ויהי מקצה שבע שנים ותשב האשה מארץ פלשתים ותצא לצעק אל המלך אל ביתה ואל שדה. (מל"ב ח, 3-1)

ב. בעקבות הרעב

ואלישע דבר אל האשה אשר החזיה את בנה לאמר קומי ולכי את וביתך וגורי באשר תגורי פי קרא ה' לרעב וגם בא אל הארץ שבע שנים. (מל"ב ח, 1)

חידון התנ"ך למבוגרים
חוזרים לספרים

מדינת ישראל
משרד החינוך

WORLD ZIONIST ORGANIZATION
הסתדרות הציונית העולמית

לֹא בְּחִיל וְלֹא בְּכֹחַ
כִּי אִם בְּרוּחַי
אָמַר ה' אֲבָאוֹת
(זכריה ד, 1)

חידון התנ"ך הבינלאומי למבוגרים

ה'תש"ף

השלב השני: שאלות בזק במשחק מחשב

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת (זכריה ד, 1)

מתמודד 2

המקור	התשובה	השאלה	
ישעיהו ס"ב, 6	ישעיהו	מי אמר: "על חומתֵיךָ ירושָׁלַם הפְּקֻדָּתִי שְׁמֵרִים כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה"?	1
שמו"א ט, 2	שאלו	על מי נאמר: "בְּחֹר וְטוֹב וְאִין אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל טוֹב מִמּוֹנִי"?	2
מל"א י"ט, 16	אבל מחולה	מה שם עירו של הנביא אלישע?	3
אסתר ג, 9	10,000	כמה ככר כסף הציע המן לשקול על ידי עושי המלאכה?	4
תהילים ק"ט, 13	משורר תהילים	מי אמר: "יְדַעְתִּי כִּי יַעֲשֶׂה ה' דִּין עֲנִי מִשִּׁפְט אֲבִינִים"?	5
איכה ג, 41	איכה	מי אמר: "נִשְׂא לְבַבְנוּ אֶל כַּפָּיִם אֶל אֵל בְּשָׂמִים"?	6
שמו"ב ז, 24	דוד	מי אמר: "וַתִּכְוֶנֶן לָהּ אֶת עֵמֶק יִשְׂרָאֵל לָהּ לָעַם עַד עוֹלָם"?	7
יואל ד, 1	יואל	מי אמר: "כִּי הִנֵּה בְּיָמֵי הַהִמָּה וּבָעֵת הַהִיא אֲשֶׁר אָשִׁיב אֶת שְׁבוֹת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם"?	8

מתמודד 1

המקור	התשובה	השאלה	
ירמיהו ל"א, 1	ירמיהו	מי אמר: "כֹּה אָמַר ה' מִצָּא חֵן בְּמִדְבָר עַם שְׂרִידֵי חָרֵב הַלֹּוּף לְהַרְגִיעוֹ יִשְׂרָאֵל"?	1
רות ב, 20	נעמי	מי אמר: "בָּרוּךְ הוּא לַה' אֲשֶׁר לֹא עָזַב חֶסֶד וְאֶת הַחַיִּים וְאֶת הַסּוֹתִים"?	2
שופטים י"ב, 8	בית לחם	מה שם עירו של השופט אבצן?	3
שופטים ט"ו, 4	300	כמה שועלים לכד שמשון?	4
יונה ב, 10	יונה	מי אמר: "וְאֲנִי בְּקוֹל תוֹדָה אֲזַבְחָה לָהּ אֲשֶׁר נָדַרְתִּי אֲשֶׁלְמָה יְשׁוּעָתָה לַה"?	5
ישעיהו מ"ג, 5	ישעיהו	מי אמר: "אֵל תִּירָא כִּי אֶתָּה אֲנִי מִמְזִרְח אָבִיא זְרָעָה וּמִמַּעַרְב אֲקַבְּצֶנָּה"?	6
יהושע כ"ד, 8	יהושע	מי אמר: "וְאָבִיא אֶתְכֶם אֶל אֶרֶץ הָאֱמֹדִי הַיּוֹשֵׁב בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן"?	7
חבקוק א, 11	חבקוק	מי אמר: "אֵץ חֲלָף רוּחַ וַיַּעֲבֹר וְאֲשָׁם זו כַּחוֹ לֹאֵלוֹהוּ"?	8

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת (זכריה ד, 1)

מתמודד 4

המקור	התשובה	השאלה	
תהילים ק"ד, 24	משורר תהילים	מי אמר: "מִה רְבוּ מַעֲשֵׂיךָ ה' כָּלֵם בְּחֻמָּה עֲשִׂיתָ מְלֶאכֶה הָאָרֶץ קִנְיָנָה?"	1
יהושע ז, 19	יהושע	מי אמר: "שִׁים נָא כְבוֹד לַה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵן לוֹ תוֹדָה?"	2
שמו"א י"ז, 4	גת	מה שם עירו של גלית הפלשתית?	3
שה"ש ג, 7	60	מה מספר הגבורים סביב מיטתו של שלמה בשיר השירים?	4
יחזקאל ל"ד, 14	יחזקאל	מי אמר: "בְּמַרְעָה טוֹב אָרַעָה אֶתֶם וּבְהָרֵי מְרוֹם יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה נֹהֵם?"	5
זכריה י, 8	זכריה	מי אמר: "אֲשַׁרְקָה לָהֶם וְאֶקְבָּצֵם כִּי בְּדִיתִים וְרְבוּ כְמוֹ רְבוּ?"	6
מל"א ח, 40	שלמה	מי אמר: "לִמְעַן יֵרְאוּךָ כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר הֵם חַיִּים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִתְּנָה לְאַבְתִּיבוֹ?"	7
יחזקאל ט"ז, 62	יחזקאל	מי אמר: "וְהִקִּימוּתִי אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּךָ וְיָדַעַתָּ כִּי אֲנִי ה'?"	8

מתמודד 3

המקור	התשובה	השאלה	
זכריה ב, 14	זכריה	מי אמר: "רְנִי וְשִׁמְחִי בַת צִיּוֹן כִּי הִנְנִי בָא וְשִׁכְנֹתִי בְּתוֹכְךָ נָאִם ה'?"	1
דברים כ"ח, 10	משה	מי אמר: "וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ וַיֵּרְאוּ מִמּוֹךְ?"	2
שמו"ב ט"ז, 5	בחורים	מה שם עירו של שמעי בן גרא?	3
מל"ב י, 1	70	כמה בניו היו לאחאב?	4
עובדיה א, 17	עובדיה	מי אמר: "וּבִקֵּר צִיּוֹן תִּהְיֶה פְּלִיטָה וְהָיָה קִדְשׁ וַיֵּרְשׁוּ בֵּית יַעֲקֹב אֶת מוֹרְשֵׁיהֶם?"	5
ירמיהו ל"א, 24	ירמיהו	מי אמר: "כִּי הָרִוּתִי נֶפֶשׁ עֵינֶיךָ וְכָל נֶפֶשׁ דְּאָבָה מִלְּאִתִּי?"	6
שמו"ב ט"ז, 4	ציבא	מי אמר: "הַשְׁתַּחֲוִיתִי אֲמָצָא חֹן בְּעֵינֶיךָ אֲדַנִּי הַמֶּלֶךְ?"	7
ישעיהו מ"א, 20	ישעיהו	מי אמר: "לִמְעַן יֵרְאוּ וַיִּדְעוּ וַיִּשְׂמְחוּ וַיִּשְׁפְּלוּ יַחְדָּו כִּי יָד ה' עָשְׂתָה זֹאת וְקִדְוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרָאָה?"	8

מתמודד 5

המקור	התשובה	השאלה	
איוב ל"ח, 4	איוב	למי נאמר: "איפה היית ביסדי ארץ הגד אם ידעת בינה?"	1
מל"א כ"א, 7	איזבל	מי אמר: "אתה עתה תעשה מלוכה על ישראל?"	2
מל"ב י"ד, 25	גת החפר	מה שם עירו של יונה הנביא?	3
שמו"א ד, 18	40	כמה שנים שפט עלי את ישראל?	4
מלאכי ג, 11	מלאכי	מי אמר: "ונערתי לכם באכל ולא ישתת לכם את פרי האדמה ולא תשכל לכם הגפן בשדה אמר ה' צבאות?"	5
תהילים ק"ז, 42	משורר תהילים	מי אמר: "יראו ישראלים וישמחו וכל עולה קפצה פיה?"	6
שמו"א י"ב, 22	שמואל	מי אמר: "כי לא יטש ה' את עמו בעבור שמו הגדול?"	7
ירמיהו מ"ו, 28	ירמיהו	מי אמר: "אתה אל תירא עבדי יעקב נאם ה' כי אתה אני?"	8

מתמודד 6

המקור	התשובה	השאלה	
מלאכי ג, 4	מלאכי	מי אמר: "וערבה לה מנחת יהודה וירושלם פימי עולם וכשנים קדמוניות?"	1
שופטים א, 15	עכסה	מי אמר: "הכה לי ברכה כי ארץ הנגב נתתני ונתתה לי גלת מים?"	2
שמ"ב י"ז, 27	רוגלים	מה שם עירו של ברזילי הגלעדי?	3
שמות ט"ו, 27	12	מה מספר עינות המים שהיו באילים?	4
עמוס ג, 2	עמוס	מי אמר: "רק אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה?"	5
ישעיהו מ"ה, 25	ישעיהו	מי אמר: "בה יצדקו ויתהללו כל זרע ישראל?"	6
נחמיה ט, 23	הלויים בימי נחמיה	מי אמר: "ובניהם הרבית פככי השמים ותביאם אל הארץ אשר אמרת לאבותיהם לבוא לרשת?"	7
תהילים ק"ז, 35	משורר תהילים	מי אמר: "ישם מדבר לאגם מים וארץ ציה למצאי מים?"	8

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת (זכריה ד, ו)

מתמודד 8

המקור	התשובה	השאלה	
קהלת י"א, 1	שלמה בקהלת	מי אמר: "שִׁלַּח לַחֲמֶה עַל פְּנֵי הַמַּיִם כִּי בָרַב הַיַּמִּים תִּמְצָאָנוּ?"	1
ירמיהו מ, 10	גדליה בן אחיקם	מי אמר: "וְאַתֶּם אֲסַפּוּ יַיִן וְקִיץ וְשִׁמּוֹן וְשִׁמּוֹ בְּכַלֵּיכֶם וּשְׁבוּ בְּעָרֵיכֶם אֲשֶׁר תִּפְשׁוּתֶם?"	2
שמו"א כ"ה, 44	גלים	מה שם עירו של פלטי בן ליש?	3
במדבר ל"ה, 7	48	מה היה מספר הערים שניתנו ללויים?	4
איכה ג, 56	איכה	מי אמר: "קוֹלִי שָׁמַעְתָּ אֵל תַּעֲלֵם אֲזַנְךָ לְרוּחֹתַי לְשׁוֹעֲתַי?"	5
צפניה ג, 12	צפניה	מי אמר: "וְהִשְׁאֲרֹתַי בְּקִרְבֶּךָ עִם עֲנִי וְדָל וְחָסוּ בְּשֵׁם ה'?"	6
שופטים י"א, 10	זקני גלעד	מי אמר: "ה' יִהְיֶה שׁוֹמֵעַ בְּיַגְוֹתֵינוּ אִם לֹא כַדְבָרֶךָ כִּי נַעֲשֶׂה?"	7
זכריה ג, 10	זכריה	מי אמר: "בַּיּוֹם הַהוּא נֶאֱמַר ה' צְבָאוֹת תִּקְרְאוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ אֵל תַּחַת גֹּפֶן וְאֵל תַּחַת תְּאֵנָה?"	8

מתמודד 7

המקור	התשובה	השאלה	
תהילים קי"ט, 142	משורר תהילים	מי אמר: "צִדְקָתְךָ צָדֵק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת?"	1
מל"ב ג, 15	אלישע	על מי נאמר: "וְהָיָה כִּנְגוֹן הַמְּנַגֵּן וְתַהֲדִי עָלָיו יַד ה'?"	2
שופטים ד, 6	קָדֵשׁ וַפְתָּלִי	מה שם עירו של ברק בן אבינועם?	3
בראשית ל"א, 41	20	כמה שנים עבד יעקב בבית לבן?	4
ישעיהו מ"ד, 23	ישעיהו	מי אמר: "רְנוּ שְׁמַיִם כִּי עָשָׂה ה' הִרְיֵעוּ תַחֲתֵיזוֹת אֲרָץ פָּצְחוּ הָרִים רִנָּה יַעַר וְכָל יַעַץ בּוֹ?"	5
איוב כ"ט, 11	איוב	מי אמר: "כִּי אֲזַן שְׁמֵעָה וְתֹאשְׁרֵנִי וְעֵינַי רָאִתָּה וְתַעֲדִינִי?"	6
בראשית י"ט, 19	לוט	מי אמר: "וַתַּגְדֵּל חֲסְדְּךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי לְהַחֲיֹת אֶת נַפְשִׁי?"	7
יחזקאל כ, 19	יחזקאל	מי אמר: "אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם בְּחַקוֹתַי לָכוּ וְאֶת מִשְׁפָּטַי שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ אוֹתָם?"	8

חידון התנ"ך למבוגרים
חוזרים לספר הספרים

מדינת ישראל
משרד החינוך

WORLD ZIONIST ORGANIZATION
ההסתדרות הציונית העולמית

לֹא בְחֵיל וְלֹא בְכֹחַ
כִּי אִם בְּרוּחַי
אָמַר ה' אֲבָאֹת
(זכריה ד, ו)

חידון התנ"ך הבינלאומי למבוגרים

ה'תש"ף

השלב השלישי: שלב השאלה הזזה-שאלת ראש הממשלה

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת (זכריה ד, 1)

8. על מי נאמר: "וַתְּהִי עֲלֵינוּ רוּחַ ה' וַיִּשְׁפֹּט אֶת יִשְׂרָאֵל...?"

תשובה: עתניאל בן קנז (שופטים ג, 10)

9. על מי נאמר: "הֲיִתָּה עֲלֵינוּ רוּחַ אֱלֹהִים?"

תשובה: עזריהו בן עודד (דהי"ב ט"ו, 1)

10. איזה גבור היה: "בֶּן אִישׁ חַיִּל רַב פְּעֻלִים מִקְּבָצָאֵל?"

תשובה: בניהו בן יהוידע (שמ"ב כ"ג, 20)

11. על מי נאמר: "...עַם לֹא עָז וַיִּכְיֶנּוּ בְּקִיץ לַחֲמֹם?"

תשובה: על הנמלים (משלי ל, 25)

12. למי נאמר: "...וְאַחַר תַּחֲזֹקְנָה יְדִידָה וַיִּרְדְּתָ בַּמַּחְנֶה?"

תשובה: גדעון (שופטים ז, 11)

13. מי העיד על עצמו: "וַיִּסְרֹף וַיִּנְעַע בִּי כַּמְרָאָה אָדָם וַיַּחֲזֹקְנִי?"

תשובה: דניאל (דניאל י, 18)

14. על מי נאמר: "וַיִּתְחַזֵּק... וַיֵּשֶׁב עַל הַמָּטָה?"

תשובה: יעקב/ישראל (בראשית מ"ח, 2)

15. על מי נאמר: "וַיִּמְלֹךְ... וַיִּתְחַזֵּק עַל יִשְׂרָאֵל?"

תשובה: יהושפט (דהי"ב י"ז, 1)

16. מי אמר: "וַאֲנִי הִתְחַזַּקְתִּי כִּי־ה' אֱלֹהֵי עַלְיִי?"

תשובה: עזרא (עזרא ז, כח)

ספר הספרים מעלה על נס את מנהיגי העם היהודי, שהצליחו באומץ ובעוז רוח להנהיג את העם. גם בהיותנו מעטים מול רבים, הם היו נכונים לעמוד על נפשם ולהילחם בעד עמם ובעד ארצם. רוח הגבורה מלווה אותנו גם היום, עם תקומת העם היהודי ושובנו לארצנו לאחר כמעט 2000 שנה. הפסוקים שלפניכם עוסקים בגבורה ועוז רוח.

הפסוקים שלפניכם עוסקים בגבורה ועוז רוח.

1. מי אמר: "גִּבּוֹר בְּאַרְץ יִהְיֶה זֶרְעוֹ דוֹר יִשְׂרָאֵל בְּבֶרֶךְ?"

תשובה: משורר תהלים (תהלים קי"ב, 2)

2. מי אמר: "ה' אֱלֹהֵיךָ בְּקֶרְבְּךָ גִּבּוֹר יוֹשִׁיעַ יִשְׁעֵי עַלְיֶךָ בְּשִׂמְחָה יַחְרִישׁ בְּאַהֲבָתוֹ יַגִּיל עַלְיֶךָ בְּרָנָה?"

תשובה: צפניה (צפניה ג, 17)

3. על מי נאמר: "חֲגֹרָה בְּעוֹז מְתַנֶּיֶה וַתֵּאֱמַץ זֶרְעוֹתֶיהָ?"

תשובה: על אשת החיל (משלי ל"א, 17)

4. על מי נאמר: "בְּצַוָּאָרוֹ יָלִין עַז וּלְפָנָיו תִּדְוֹץ דְּאֵבָה?"

תשובה: על הליתן (איוב מ"א, 14)

5. בדברי מי נאמר: "וַיִּתֵּן עַז לְמַלְפוֹ וַיִּרַם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ?"

תשובה: חנה (שמ"א ב, 10)

6. מי אמר: "עוֹרֵי עוֹרֵי לִבְשֵׁי עֶזָה צִיּוֹן לִבְשֵׁי בְּגָדֵי תַפְאָרְתָּהּ יְרוּשָׁלַם עִיר הַקֹּדֶשׁ?"

תשובה: ישעיהו (ישעיהו נ"ב, 1)

7. על מי נאמר: "וַגִּבּוֹר חַיִּל וְאִישׁ מְלַחְמָה... וְה' עִמּוֹ?"

תשובה: דוד (שמ"א ט"ז, 18)

חידון התנ"ך למבוגרים
חוזרים לספר הספרים

מדינת ישראל
משרד החינוך

WORLD ZIONIST ORGANIZATION
ההסתדרות הציונית העולמית

לֹא בְחִיל וְלֹא בְכֹחַ
כִּי אִם בְּרוּחַי
אָמַר ה' אֲבָאוֹת
(זכריה ד, ו)

חידון התנ"ך הבינלאומי למבוגרים

ה'תש"ף

השלב הרביעי: ראש בראש

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת (זכריה ד, 1)

שאלות 7-8: ידאת אלוקים

מי אמר: "הלווא בִּירְאֵת אֱלֹהֵינוּ תֵלְכוּ מִחֶרְפֵּת הַגּוֹזִים אוֹיְבֵינוּ?"	מי אמר: "כֹּה תַעֲשׂוּן בְּיִרְאֵת ה' בְּאֲמוֹנָה וּבְלִבְבֵי שְׁלָם?"
תשובה: נחמיה (נחמיה ה, 9)	תשובה: יהושפט (דהי"ב י"ט, 9)

שאלות 9-10: יושר ואמת

באיזה ספר נזכרו: "מְשֻׁפְּטִים יִשְׂרָיִם וְתוֹרוֹת אֱמֶת?"	באיזה ספר נזכר: "וְכָתוּב יִשְׂרָיִם דְּבָרֵי אֱמֶת?"
תשובה: נחמיה (נחמיה ט, 13)	תשובה: קהלת (קהלת י"ב, 10)

שאלות 11-12: ברכת שמיים

לְתוֹשְׁבֵי אֵיזו עִיר נֹאמַר: "בְּרוּכִים אַתֶּם לַה'?"	לְתוֹשְׁבֵי אֵיזו עִיר נֹאמַר: "בְּרוּכִים אַתֶּם לַה'?"
תשובה: הזיפים/אנשי יביש גלעד (שמ"א כ"ג, 21 / שמ"ב ב, 5)	תשובה: הזיפים/אנשי יביש גלעד (שמ"א כ"ג, 21 / שמ"ב ב, 5)

שאלות 1-2: נביאים

מי אמר: "לֹא נְבִיא אֲנִי וְלֹא בֶן נְבִיא אֲנִי?"	באיזה ספר יאמר הנביא: "לֹא נְבִיא אֲנִי אִישׁ עֶבֶד אֲדַמָּה אֲנִי?"
תשובה: עמוס (עמוס ז, 14)	תשובה: זכריה (זכריה יג, ה)

שאלות 3-4: אבותיהם של נביאים

מה שם אביו של צפניה?	מה שם אביו של יואל?
תשובה: כושי (צפניה א, 1)	תשובה: פתואל (יואל א, 1)

שאלות 5-6: מילים יחידאיות

באיזה ספר מופיעה המלה: "אַבְטָחִים?"	באיזה ספר מופיעה המלה: "בְּטָנִים?"
תשובה: במדבר (במדבר י"א, 5)	תשובה: בראשית (בראשית מ"ג, 11)

לֹא בַחֲלִיל וְלֹא בְכַח כִּי אִם-בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת (זכריה ד, 1)

שאלות 19-20: זיהוי דהויות

באיזו דמות קשורים שני הרמזים הבאים: מטה וגדי עיזים "הַפְּרָתִי וְהַפְּלִתִי" והביטוי: "פחול אֲשֶׁר על שַׁפַּת הַיָּם?"	באיזו דמות קשורים שני הרמזים הבאים: תשובה: יהודה (בראשית ל"ח, 17, 25)
תשובה: שלמה (מל"א א, 38. מל"א ה, 9)	

שאלות חילואים

שאלות 21-22: החשכת אור היום

מי אמר: "הַשֶּׁמֶשׁ יִהְיֶה לְחֹשֶׁךְ וְהַיָּרֵחַ לְדָם?" והחשקתי לָאָרֶץ בְּיוֹם אֹר"?	מי אמר: "וְהַבְּאֵתִי הַשֶּׁמֶשׁ בְּצַהָרִים וְהַחֲשִׁכְתִּי לָאָרֶץ בְּיוֹם אֹר"?
תשובה: יואל (יואל ג, 4)	תשובה: עמוס (עמוס ח, 9)

שאלות 23-24: חמלה על האביון

מי אמר: "עֲגֹמָה נַפְשִׁי לְאֶבְיוֹן?"	מי אמר: "כִּי יַעֲמֹד לְיָמִין אֶבְיוֹן?"
תשובה: איוב (איוב ל, 25)	תשובה: משורר תהילים (תהילים ק"ט, 31)

שאלות 13-14: מלכים

שני מלכים התחילו למלוך בגיל 25 ומלכו סך הכל 29 שנים

תשובה: אמציה/חזקיהו (מל"ב י"ד, 2 / מל"ב י"ח, 2)	תשובה: אמציה/חזקיהו (מל"ב י"ד, 2 / מל"ב י"ח, 2)
--	--

שאלות 15-16: נשים בתנ"ך

על מי נאמר: "הִיא הָיְתָה אִשָּׁה יַפֶּת מְרָאָה?"
על מי נאמר: "וְהָאִשָּׁה טוֹבַת מְרָאָה מְרָאָה?"

תשובה: תמר (שמ"ב י"ד, 27)	תשובה: בת שבע (שמ"ב י"א, 2)
------------------------------	--------------------------------

שאלות 17-18: עם ישראל

מי אמר: "וְאִשִּׁים דְּבָרֵי בְּפִיהָ וּבְצֵל יָדֶיהָ פְּסִיתֶיהָ לְנֹטֵעַ שָׁמַיִם וְלִיסַד אֶרֶץ וְלֹאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אֲתָה?"
מי אמר: "וְרוּנִיתִי נֶפֶשׁ הַפְּהִנִים דָּשֹׁן וְעַמִּי אֶת טוֹבֵי יִשְׂרָאֵל נָאֵם ה'?"

תשובה: ישעיהו (ישעיהו נ"א, 16)	תשובה: ירמיהו (ירמיהו ל"א, 13)
-----------------------------------	-----------------------------------

שאלות 25-26: בית נאמן

למי נאמר: "ובְנִיתִי לְךָ בַּיִת נֶאֱמָן?"

למי נאמר: "ובְנִיתִי לוֹ בַּיִת נֶאֱמָן?"

תשובה: לירבעם
(מל"א י"א, 38)

תשובה: לעלי
(שמ"א ב, 35)